

efterat Principet er anerkjendt i den nugjældende Lovgivning. De Grunde, der bestemte os til at fraraade Lovudkastet, ere følgende:

Overgang Spørgsmaalet om Rentefodens Frigjørelse har været til Forhandling i Rigsdagen, har der trindtom i Landet vist sig en stor Frygt for Følgerne heraf, navnlig med Hensyn til Laan i faste Eiendomme. Denne Frygt deles af os og af mange andre af Rigsdagens Medlemmer, hvis Stilling sætter dem istand til nøie at kende, navnlig de mindre Eiendomsbesidderes økonomiske Forhold i de Egne af Landet, der ligge fjernere fra det store Pengemarked. Vi have den bestemte Overbeviisning, at det for flere af disse Eiendomsbesiddere lettelig kan medføre Udelæggelse, atter nu at gaae hertil i den i 1855 indslaaede Retning. For de Eiendomsbesiddere, hvis økonomiske Forfatning nøder dem til at tilstaae højere Rente end 4 pCt., er der nu en sikker Udgang til at kunne erholde den fornødne Bevilling dertil, og det er Indenrigsministeren overladt at kunne give den uden Betaling; der er saaledes fra den Side ingen tvungende Nødvendighed til alt nu at gjøre det sidste Skridt til en ubegrændset Frihed i den omhandlede Retning. Det er ogsaa indrømmet i Udcastets Motiver, at Overgangen vilde kunne medføre en uønskkelig større Bevægelse paa Pengemarkedet end ønskeligt, naar Frigjørelsen i det Hele indtraadte paa een gang, og det er derfor foreslaaet i Udcastet, at den frie Rentefod, der ellers skal indtræde strax, først skal indtræde om 10 Aar for forskjellige udfærdigede Bestyrelse hørende Capitaler. Dette bestyrker i det Væsentlige vor Frygt for at opgive Udcastet til Lov, medens vi paa den anden Side hverken kunne erkjende den anførte Undtagelse fra Lovens Bestemmelser som medførende nogen særdeles Betryggelse for de Eiendomsbesiddere, der meest ville lide ved Loven, eller som fuldkommen retfærdig imod dem, hvis Capitaler saaledes for et ikke ganske kort Tidsrum skulde undrages fra at nyde Godt af Loven. Det vilde nemlig ikke blive de mindre Eiendomsbesiddere, der i nogen betydelig Grad erholde Laan af de Capitaler, der endnu i 10 Aar skulde udlaaes til 4 pCt., hvormod en

Deel af dem endog maatte befrygtes at blive optagen i større Eiendomme, saa at disses Besiddere igjen kunde gjøre egne Midler frugtbringende andesteds til højere Rente. Betreffende det Uretfærdige eller i alt Fald Ubillige i at undtage de nævnte Capitaler fra Lovens Bestemmelser, naar det overhovedet maatte befindes rigtigt, at en saadan Lov gives, henholde vi os til, hvad der nedenfor er anført om dette Punkt af Udvalgets Mindretal (Thune).

Mindretallet, Schytte og Thune, skulle bemærke, som følger:

Naar man erkjender Rigtigheden af det Princip, der ligger til Grund for denne Lov, en Erkjendelse, som endog er udtalt af Fleertallet af Lovens Modstandere, bør man ikke, fordi dens Gjennemførelse falder ubeleilig, henvisse til en ubestemt Fremtid. Vilde vi Friheden, maae vi ikke alene ville den, hvor den giver os en Deel af de Rettigheder, der tidligere udelukkende tilhørte enkelte af vore Samfundsklasser, men ogsaa der, hvor den ruller ved de Støtter, vi med tidligere Forhold for Die troede at kunne paaregne som faste. Vi kunne derfor ikke tilbagevise denne Lov, men da den indføres med saa stor Engstelse og Frygt af en udbredt Samfundsklasse, Eiendomsbesidderne, er der ved de gjorte Endringsforslag taget ethvert billigt Hensyn til disse, idet man har opfattet den nævnte Classes Stilling ligeoverfor denne Lov lig den, de næringsdrivende Kjøbstadborgere indtog ligeoverfor Næringsloven, og derfor foreslaaet, at en bestemt Tidsfrist gives, i hvilken de kunne forberede sig paa at modtage den; denne Tidsfrist, 5 Aar, er ogsaa ansat i Uighed med den, der bestemtes for Næringslovens Gjennemførelse.

Thune indseer ikke, at der kan gaaes paa Accord med Principet paa anden Basis end den af Mindretallet foreslaaede.

Lovudkastets Bestemmelse, at Renten skulde være bunden i 10 Aar for de Ublaan i faste Eiendomme, der gjordes af Statsinstituters Midler, Fideicommiss-Capitaler etc., kan Thune derfor ikke indgaae paa, men formener, hvis